Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central (jud. Eugeniu Ciubotaru)
Dosarul nr. 2a-1356/2025 (PIGD: 2-25051268-03-2a-05112025)

CURTEA DE APEL NORD

Colegiul civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

24 martie 2026 municipiul Bălți

Instanța în componența:

Radu Holban, *președintele completului*

Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin, *judecători*,-

Roxana Iacubovscaia, *grefieră*,-

examinând, în ședință de judecată publică, apelul declarat de Alexandra Vizir împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul central) din 22 august 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandra Vizir împotriva Direcției Generale Educație a Consiliului raional Orhei, intervenientă accesorie Iulia Stoica, cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă :

I.Pretenţiile și argumentele reclamantei:

1. La 1 aprilie 2025, reclamanta Alexandra Vizir a depus în Judecătoria Orhei (sediul central) o cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale Educație a Consiliului raional Orhei prin care a solicitat anularea ordinului nr. 343 din 03 martie 2025 ”*cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare*”, repararea prejudiciului moral în mărime de 100.000 (una sută mii) lei și compensarea cheltuielilor de judecată (fila dosarului 4-10).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a invocat următoarele temeiuri:

În fapt, exercitând funcția de Director al Instituției Publice Gimnaziul Step-Soci, prin ordinul Direcției Generale Educație a Consiliului raional Orhei nr. 343 din 03.03.2025, în privința sa, în mod neîntemeiat, a fost aplicată sancțiunea disciplinară ”*mustrare*”, pentru o oarecare pretinsă depășire a atribuțiilor de serviciu.

Potrivit ordinului menționat supra, îi este imputat faptul precum că ar fi manifestat un comportament agresiv și abuziv față de Iulia Stoica, elevă a Colegiului Pedagogic „Vasile Lupu” din or. Orhei, care a desfășurat practica pedagogică de stat în Gimnaziul Step-Soci în perioada 27.01.2025 - 26.02.2025.

Specifică reclamanta că, în petiția înaintată de către Iulia Stoica în adresa Direcției Generale Educație Orhei, înregistrată cu nr. 105 din 17 februarie 2025, s-a indicat: ”*Subsemnata Iulia Stoica, eleva la IP Colegiul Pedagocic „Vasile Lupu” din or. Orhei, doresc să aduc la cunoștință o situație care îmi creează disconfort și care consider că depășește limitele normale ale relației profesionale. Doamna Vizir Alexandra are pretenții excesive față de mine și de practica executată la Gimnaziul Step-Soci, or. Orhei. Pretenții la ceea ce nu intră în atribuțiile mele și care consider că nu sunt justificate. Aceste cerințe îmi îngreunează activitatea și creează o atmosferă tensionată*…”.

A mai remarcat reclamanta că, potrivit procesului-verbal al comisiei, din 19 februarie 2025, au conchis, din discuția cu eleva-petentă, asupra circumstanțelor invocate de către elevă în petiția adresată Direcției Generale Educație a Consiliului raional Orhei.

Totodată, din conținutul procesului-verbal din 19 februarie 2025, se atestă faptul că comisia a analizat atribuțiile de funcție ale directorului conform fișei

postului a d-nei Alexandra Vizir, anexă a contractul individual de muncă din 2021, regulamentul-tip de organizare și funcționare a instituției de învățământ secundar, ciclu I, II, aprobat prin ordinul ministerului nr. 235 din 25 martie 2016, și conform prevederilor Codul Educației al Republicii Moldova, art. 135 alin. (2) potrivit căruia *directorul trebuie să asigure un climat psihologic favorabil și o administrare transparentă,* și art. 136 alin. (1), lit. f) potrivit căruia *directorul nu trebuie să comită acte de abuz sau să afecteze drepturile elevilor și profesorilor, coroborat cu* prevederile Codului educației, conform căruia *directorul unei instituții de învățământ are obligația de a respecta politicile educaționale naționale și de a contribui la crearea unui mediu educațional favorabil. Orice acțiune care contravine acestui principiu, inclusiv un comportament abuziv sau care afectează motivația și menținerea tinerilor în sistem, reprezintă o încălcare gravă a legislației,* comisia disciplinară a constatat că acțiunile directorului împiedică implementarea strategiilor Ministerului Educației și cercetării privind menținerea tinerilor în sistem și adoptă un comportament abuziv, fapt pentru care aceasta poate fi trasă la răspundere disciplinară, administrativă sau chiar penală.

La fel, a fost constată și încălcarea Codul de etică al cadrului didactic de către reclamantă, or potrivit Codului de etică, *directorul trebuie să respecte principiile deontologice ale profesiei și să contribuie la menținerea unui climat educațional favorabil. Prin acțiuni de abuz de funcție, comportament represiv sau obstrucționarea procesului educațional, se încalcă următoarele articole: articolul 4 principii generale lit. a) principiul legalității și echității - directorul este obligat să respecte legislația educațională și să nu creeze bariere în implementarea politicilor naționale. Lit. c) principiul protejării intereselor elevului, orice comportament care afectează motivația tinerilor încalcă drepturile fundamentale ale acestora. Articolul 5, obligația cadrului didactic și ale managementului, directorul trebuie să contribuie la un climat armonios și stimulativ pentru elevi și profesori. Este interzis orice formă de presiune psihologică sau discriminare în instituția de învățământ. Directorul trebuie să implementeze strategiile educaționale stabilite de Ministerul Educației fără a le denatura sau împiedica.*

În consecință, comisia a intervenit cu propunerea de aplicare în privința Alexandrei Vizir, directorul Gimnaziului Step-Soci, a sancțiunii disciplinare-mustrare.

Reclamanta a invocat că în petiția înaintată, Iulia Stoica în mod intenționat nu a indicat în care anume circumstanțe a avut loc pretinsa situație care ar fi creat

acesteia un oarecare disconfort și care ar depăși limitele relației profesionale, nu a concretizat care au fost pretențiile excesive înaintate de către reclamantă față de petentă și față de practica desfășurată de către ultima în cadrul Gimnaziului Step-Soci, nu a specificat care au fost acele pretenții ce nu erau de competența reclamantei, deși acestea urmau a fi stabilite de către organul abilitat cu dreptul de a atrage la răspundere disciplinară, or, acestea, urmau a fi indicate în ordinul privind aplicarea sancțiunii disciplinare.

Susține reclamanta, că nu a manifestat un comportament agresiv, sau abuziv față de Iulia Stoica, dimpotrivă, în cadrul efectuării practicii, de la început a încurajat-o și a susținut-o în activitatea pe care urma să o desfășoare în incinta gimnaziului, îndrumând-o cu privire la actele necesare desfășurării stagiului de practică, cu proiectele de lecții, i-a explicat modul de completare a acestora, regulile pertinente de desfășurare a unei ore, etc., deoarece activând în calitate de cadru didactic și manager cu o experiență de peste 30 de ani, mereu a încurajat dezvoltarea personală a fiecărui elev, precum și mereu a susținut inițiativele frumoase, creative, interesante, prin care este posibil de îmbunătățit procesul educațional, așteptări care le-a avut și față de eleva Iulia Stoica.

Pe cale de consecință, conchide că omisiunea intenționată menționată, denotă caracterul neîntemeiat al acestei petiții, care, finalmente, a avut scopul lezării onoarei, demnității și reputației sale profesionale, considerente din care, ordinul privind aplicarea în privința sa a sancțiunii disciplinare-mustrarea pentru pretinsul comportament agresiv și abuziv față de eleva Iulia Stoica, la fel, este unul neîntemeiat, nemotivat și ilegal și care, pe cale de consecință, urmează a fi anulat.

În aceeași ordine de idei, ilegalitatea ordinului nr. 343 din 03.03.2025 rezultă și din lipsa în conținutul acestuia a elementelor obligatorii stipulate la art. 210 alin. (1) din Codul muncii, și anume a temeiurilor de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii, termenul și organul în care sancțiunea poate fi contestată.

A subliniat că în conținutul ordinului contestat se conchide lipsa elementelor obligatorii indicate la art. 210 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, or, în ordinul nr. 343 din 03.03.2025 privind aplicarea în privința sa a sancțiunii disciplinare sub forma mustrării, nu se identifică nici o circumstanță de fapt care ar servi drept temei pentru aplicarea sancțiunii disciplinare, autoritatea abilitată cu dreptul de a atrage la răspundere disciplinară limitându-se doar la indicarea în conținutul ordinului contestat precum că ar fi manifestat un comportament abuziv și agresiv, fără a indica toate motivele de fapt care atestă asupra prezenței în acțiunile sale a

pretinsei abateri disciplinare, ceea ce echivalează cu nemotivarea actului administrativ individual, precum și că ar fi depășit atribuțiile de serviciu, fără a fi indicate în mod concret care atribuții indicate în fișa postului anexă la contractul individual de muncă le-ar fi încălcat, în ce circumstanțe și care drept consecință ar atrage după sine necesitatea aplicării în privința sa a unei sancțiuni disciplinare sub forma mustrării.

A relatat că pe parcursul desfășurării activității sale profesionale, în calitate de director a Gimnaziului Step-Soci, a depus efortul și diligența necesară pentru a crea un mediu favorabil, de încredere și sprijin reciproc. Mai mult ca atât, desfășoară activitatea profesională în mediul didactic și managerial de aproximativ 30 de ani, perioadă în care, nu a admis careva abateri disciplinare, se bucură de o reputație ireproșabilă în domeniul educației, și a exercitat profesia cu dedicație, profesionalism și a încurajat dezvoltarea și formarea continuă atât a elevilor, cât și a cadrelor didactice.

În final, reclamanta a solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului Direcției Generale Educație a Consiliului Raional Orhei nr. 343 din 03.03.2025, repararea prejudiciului moral în mărime de 100.000 lei, încasarea din contul pârâtei a sumei de 20.000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și a altor cheltuieli de judecată.

3. În cadrul ședinței de judecată din 28 mai 2025, reclamanta Alexandra Vizir a depus o cerere cu privire la modificarea temeiului acțiunii privind anularea ordinului nr. 343 din 03 martie 2025, prin care reclamanta a reiterat circumstanțele de fapt invocate în cererea de chemare în judecată, dar în drept, și-a întemeiat cererea în baza prevederilor art. 5, 9, 10, 26-210, 354, 354-356 din Codul muncii și a solicitat, atragerea în calitate de intervenient accesoriu a Iuliei Stoica, anularea ordinului Direcției generale Educație a Consiliului Raional Orhei nr. 343 din 03.03.2025, repararea prejudiciului moral în mărime de 100.000 lei, compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 20.000 lei și ale celorlalte cheltuieli de judecată (fila dosarului 65-70).

II. Poziția primei instanțe:

4. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, (sediul central) din 22 august 2025, cererea de chemare în judecată înaintată de către Alexandra Vizir împotriva

Direcției Generale Educație a Consiliului raional Orhei, intervenientă accesorie Iulia Stoica, cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare nr. 343 din 03 martie 2025, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată (fila dosarului 133, 142-156).

III. Solicitarea apelantei:

5. La 26 august 2025, Vizir Alexandra a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Orhei, (sediul central) din 22 august 2025, prin care solicită casarea integrală ca neîntemeiată a hotărârii contestate, emiterea unei noi decizii potrivit căreia acțiunea înaintată de către Alexandra Vizir împotriva Direcției Generale Educație a Consiliului raional Orhei, intervenientă accesorie Iulia Stoica, cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare nr. 343 din 03 martie 2025, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, să fie admisă integral (fila dosarului 139-140).Ulterior la 28 noiembrie 2025, în interiorul termenului acordat de instanțe de apel prin încheierea de nu dat curs al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 7 noiembrie 2025, apelanta Vizir Alexandra a depus apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care își întemeiază poziția potrivit prevederilor art. 364 și art. 365 Cod de procedură civilă. (fila dosarului 164-175)

IV. Argumentele apelantei:

6. În motivarea apelului, apelanta Alexandra Vizir a reiterat motivele de fapt invocate în cererea de chemare în judecată inițială (susținute și în cererea de modificare a temeiului acțiunii înaintate), specificând că, consideră hotărârea primei instanţe neîntemeiată şi ilegală, adoptată cu depăşirea limitele pretenţiilor înaintate de reclamanta Alexandra Vizir, fiind astfel susceptibilă de a fi casată integral, iar drept consecinţă acţiunea urmează a fi admisă integral în sensul formulat, reieşind şi din raţionamentele ce succed.

Indică că, în speţa dedusă judecării, deşi prima instanţă în mod corect a constatat faptul că în cadrul răspunderii disciplinare, angajatorul urmează să stabilească dacă sunt întrunite elementele constitutive ale abaterii disciplinare, totuşi, în mod neîntemeiat, în lipsa de probe care să ateste fără echivoc prezenţa în

acţiunile ultimei a elementelor abaterii disciplinare, a stabilit depăşirea atribuţiilor funcţionale de către reclamanta/apelantă prin intervenirea directă în practica studentei, deşi responsabil de desfăşurarea stagiului de practică era mentorul Victor Nartea, care, conform regulamentelor interne, este desemnat de către directorul instituţiei de învăţământ.

În aceeași ordine de idei, atenționează asupra faptului că, fiind solicitată atragerea elevei Stoica Iulia în calitate de intervenient accesoriu în vederea audierii acesteia în instanța de judecată, ultima a refuzat să se prezinte în instanța de judecată pentru a relata pretinsele circumstanțe indicate în plângerea sa, fapt care atestă asupra caracterului neîntemeiat al alegațiilor expuse de către eleva Stoica Iulia în plângerea sa, precum şi asupra faptului că circumstanțele care ar fi fost constatate de către prima instanță cu privire la comiterea abateri disciplinare nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente.

Prin urmare, susține că în circumstanțele indicate, ordinul contestat de aplicare a sancțiunii disciplinare, se dovedește a fi neîntemeiat și nemotivat, urmând a fi anulat, or, în fapt nu a manifestat nici un comportament agresiv sau abuziv față de Stoica Iulia, ci dimpotrivă în cadrul procesului de efectuare a practicii de către eleva Stoica Iulia, ultima în calitate de director al instituției, a încurajat-o și a susținut-o. A îndrumat-o cu privire la actele necesare desfășurării stagiului de practică, proiectele de lecții și completarea corectă și regulilor de desfășurare a unei ore.

În aceeași ordine de idei, menționează că ilegalitatea ordinului nr. 343 din 03.03.2025 se constată prin lipsa în conținutul acestuia a elementelor obligatorii stipulate la art. 210 alin. (1) din Codul muncii, or, în ordinul nr. 343 din 03.03.2025 privind aplicarea în privința reclamantei/apelante a sancțiunii disciplinare sub forma mustrării, nu se identifică nici o circumstanță de fapt are ar servi drept temei pentru aplicarea sancțiunii disciplinare. Totodată, relevă că nici în conținutul ordinului de aplicare în privința sa a sancțiunii disciplinare și nici în conținutul procesului-verbal din 19.02.2025 nu este individualizată pretinsa faptă prejudiciabilă prin raportare a tuturor elementelor constitutive, a semelor obiective și subiective, la pretinsele circumstanțe de fapt, ceea ce în consecință de fapt atestă asupra lipsei în acțiunile ultimei a unei abateri disciplinare.

Consideră că aceste omisiuni vădite denotă cu certitudine lipsa în acțiunile apelantei a unei abateri disciplinare şi pe cale de consecință, caracterul neîntemeiat şi ilegal al ordinului nr. 343 din 03.03.2025, ceea ce confirmă necesitatea anulării acestuia ca fiind vădit ilegal, prin care i se lezează onoarea şi reputația profesională. Or, ordinul de sancţionare are un caracter generalizat, fară avea la bază careva probe pertinente şi concludente, iar simpla invocare a faptului precum că reclamanta/apelantă fi depăşit careva atribuții funcționale, în lipsa unor probe, constituie opinia subiectivă a angajatorului şi încălcarea drepturilor reclamantei la o anchetă eficientă şi la un proces echitabil.

Suplimentar, menționează că instanța de fond, în mod vădit și ilegal a depășit limitele pretențiilor indicate de către reclamantă, fiind expuse în conținutul hotărârii atacate circumstanțe care nu au constituit obiectul pretențiilor reclamantei, precum nu au făcut parte din obiecțiile pârâtei. În susținerea opiniei invocate susține că nu este clar din care raționamente prima instanță a indicat în partea motivată a hotărârii atacate precum că ”problemele din gimnaziul din satul Step-Soci există și își au izvorul exclusiv în comportamentul deviant al Alexandrei Vizir”, or acțiunea civilă înaintată a avut drept obiect principal anularea ordinului DGE Orhei, nr. 343 din 03.03.2025 prin care a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare pentru manifestarea unui comportament abuziv și agresiv față de eleva Iulia Stoica și nu pentru alte probleme care ar avea loc în cadrul gimnaziului Step-Soci.

Mai mult ca atât, relevă că deși instanța de fond a constat faptul că ar fi avut loc o depășire a atribuțiilor de serviciu din partea Alexandrei Vizir în calitate de director în coraport cu eleva Stoica Iulia, nu este clar din conținutul căror probe cercetate nemijlocit în instanța de judecată s-ar desprinde o astfel de concluzie. Așadar concluzionează că reieșind din conținutul hotărârii atacate se atestă lipsa de obiectivitate a instanței la examinarea acestei acțiuni, iar alegațiile precum că în ședința de judecată a fost constatată manifestarea unei superiorități din partea reclamantei, la fel consideră că constituie o depășire a limitelor examinării cauzei care generează o îndoială rezonabilă cu privire la independența și obiectivitatea instanței de judecată.

În circumstanțele expuse, opinează că hotărârea instanței de fond este neîntemeiată și ilegală, fiind adoptată cu depășirea limitelor pretențiilor înaintate

de reclamanta Alexandra Vizir, motive pentru care o consideră ca fiind susceptibilă de a fi casată integral, iar drept consecință instanța de apel urmează să admită acțiunea integral în sensul în care a fost formulată.

7. Prin încheierea Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 24 decembrie 2025 cererea de apel a fost acceptată spre examinare în procedura generală a cererilor de drept comun (fila dosarului 177).

V. Poziția părților în ședința instanței de apel:

8. În ședința instanței de apel, reprezentantul apelantei Vizir Alexandra, avocata Daniela Botezatu, a pledat pentru admiterea integrală a cererii de apel în sensul formulat, reiterând motivele invocate în aceasta (pct. 5-6 *supra*).

9. Reprezentantul intimatului Direcția Generală Educație a Consiliului raional Orhei, Mihai Bătrâncea, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea fără modificări a hotărârii instanței de fond.

Suplimentar la întrebările adresate, a concretizat că într-adevăr directoarea Alexandra Vizir are dreptul să intervină în cadrul procesului de efectuare a practicii elevilor, însă trebuie să facă acest lucru în mod discret, în altă atmosferă, și nu în prezența elevilor și a colegilor. Susține că directoarea Vizir Alexandra a încălcat principiul colegialității, iar la caz a fost constatat că nu este unicul caz în care directoarea manifestă un astfel de comportament precum a fost manifestat față de eleva Stoica. Relevă că aceasta are un asemenea comportament permanent, iar Direcția a fost nevoită să intervină și să aplice sancțiunea respectivă.

10. Apelanta Alexandra Vizir și intervenientul accesoriu Iulia Stoica, citate legal, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, și nu au solicitat amânarea sau examinarea cauzei în lipsa sa.

11. Reieșind din prevederile art. 379 alin. (1) Codul de procedură civilă, *neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citat legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului*. În circumstanțele expuse, instanța de apel, constatând că procedura de citare legală a

fost respectată, a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților la proces ce nu s-au prezentat în ședință de judecată.

VI. Aprecierea instanţei de apel:

12. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și a normelor legale aplicabile speței, instanța de apel conchide că apelul declarat de apelanta Alexandra Vizir, este neîntemeiat și pasibil de respingere, din următoarele considerente.

13. În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

14. Completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord reţine că, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la 22 august 2025 (fila dosarului 133). Cererea de apel prealabilă a fost depusă de Alexandra Vizir, la 26 august 2025 (fila dosarului 139-140). Prin urmare, apelul a fost declarat cu respectarea în termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

15. În conformitate cu dispozițiile art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.*

16. Potrivit art. 373 Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importantă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să*

se pronunţe asupra tuturor motivelor din apel. Instanţa nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.

17. În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

18. În baza art. 121 din Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.*

19. În conformitate cu cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, eclarat, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

20. Art. 239 Cod de procedură civilă reglementează că, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importantă la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.*

21. Iar norma cuprinsă la art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, stabilește că, *la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanța pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.*

22. Din conținutul prevederilor legale enunțate *supra,* Completul de judecată al Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord reține că, sarcina instanței de apel care derivă din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, în raport cu concluziile expuse în vederea admiterii acțiunii, argumentele apelantei și obiecțiile intimatei.

23. Completul de judecată reține că, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani c.Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

24. Sursele de Soft Low - Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, stabilește că o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

25. Instanța de apel menționează că, art. 6 CEDO garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de aşi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

26. Completului Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră că, prima instanță a ținut cont de principiile și criteriile legale enunțate, adoptând o hotărâre întemeiată și legală, bazată pe materialul probator administrat şi legislația incidentă speței.

27. În continuare, cu referire la fondul hotărârii contestate cu apel, completul Colegiului civil constată că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat o apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, fiind adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28. Art. 6 din Codul educației, *idealul educaţional al şcolii din Republica Moldova constă în formarea personalităţii cu spirit de iniţiativă, capabile de autodezvoltare, care posedă nu numai un sistem de cunoştinţe şi competenţe necesare pentru angajare pe piaţa muncii, dar şi independenţă de opinie şi acţiune, fiind deschisă pentru dialog intercultural în contextul valorilor naţionale şi universale asumate.*

29. Art. 50 alin. (1), (2) din Codul educației, *personalul de conducere al instituţiei de învăţământ general se compune din director şi directori adjuncţi. Directorul instituţiei de învăţământ general are următoarele atribuţii: a) reprezintă instituţia; h) asigură includerea în documentele de politici și de planificare internă ale instituției a angajamentului de prevenire şi combatere a violenţei, inclusiv a bullyingului, precum și a măsurilor necesare în vederea respectării acestui angajament.*

30. Art. 135 din Codul educației, *personalul didactic, ştiinţifico-didactic, ştiinţific şi de conducere are următoarele obligaţii: b) să respecte deontologia profesională; c) să respecte drepturile copiilor, elevilor şi studenţilor; d) să creeze condiţii optime pentru dezvoltarea potenţialului individual al copilului, elevului şi*

studentului; e) să promoveze valorile morale de dreptate, echitate, umanism, patriotism şi alte valori; g) să îndeplinească obligaţiile prevăzute în contractul individual de muncă şi în fişa postului şi să respecte statutul şi regulamentele instituţionale şi prevederile prezentului cod; i) să nu admită tratamente şi pedepse degradante, discriminarea sub orice formă şi aplicarea niciunei forme de violenţă fizică sau psihică;

31. Alin. (6) al articolului 135 din Codul educației, *obligaţiile cadrelor didactice şi de conducere din învăţământul general şi profesional tehnic în raport cu elevii, părinţii şi angajaţii instituţiilor de învăţământ sînt prevăzute în Codul de etică al cadrului didactic.*

32. Articolul 58 al Codului educației, *în învățământul general este promovată activitatea de mentorat prin care o persoană cu experienţă (mentorul) oferă sprijin, ajutor şi schimb de experienţă şi cunoştinţe unei alte persoane pentru a-i favoriza dezvoltarea profesională şi achiziţia de competenţe sau cunoştinţe. Cadrul didactic sau managerial poate deveni mentor dacă are o pregătire specială obţinută în cadrul formării iniţiale sau continue şi experienţă în domeniul profesat. Activitatea de mentorat se desfăşoară sub următoarele forme: a) mentorat de practică; b) mentorat de inserţie profesională; c) mentorat de dezvoltare profesională. Mentoratul de practică se realizează prin îndrumarea de către un cadru didactic experimentat a studentului stagiar.*

33. Potrivit Regulamentului cu privire la activitatea de mentorat, aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 608 din 4 septembrie 2024, *mentoratul este procesul de îndrumare, ghidare, sprijinire a învățării, educării și/sau dezvoltării profesionale, desfășurat între mentor și o altă persoană, fiind bazat pe premisa implicării interactive a ambelor părți, a asumării obligațiilor ce le revin conform statutului deținut.*

Obiectivele de mentorat sunt asigurarea continuităţii între formarea profesională inițială, formarea profesională continuă și practica educațională; diseminarea bunelor practici pedagogice/manageriale și promovarea lor în sistemul educațional prin Rețeaua națională de mentori și pedagogi inovatori; facilitarea integrării reuşite a persoanei mentorate în mediul socioprofesional;

creșterea încrederii în sine și a motivației cadrelor didactice și de conducere pentru dezvoltare personală și profesională continuă; promovarea inovației și a leadershipului în educație.

34. În conformitate cu pct. 23 al Regulamentului menționat supra, *Mentoratul de practică pedagogică se desfășoară în conformitate cu regulamentul-cadru privind stagiile de practică pedagogică, aprobat de Ministerul Educației și Cercetării și cu regulamentul intern al instituției de formare inițială privind practica pedagogică, cu respectarea următoarelor condiții: 23.1. practica studenților stagiari se desfășoară în instituții-bază de practică pedagogică în care activează cadre didactice la specialitatea studenților, cu statut de mentor certificat; 23.2. pentru organizarea și desfășurarea stagiilor de practică pedagogică, instituțiile de formare profesională inițială încheie contracte cu instituțiile-bază de practică pedagogică din rețeaua națională a instituțiilor-bază de practică pedagogică, aprobată prin ordin al ministrului educației și cercetării; 23.3. pentru coordonarea practicii pedagogice instituția de formare profesională inițială desemnează coordonatori ai stagiului de practică; 23.4. directorul adjunct din instituția-bază de practică pedagogică, responsabil pentru mentorat, desemnează mentori din cadrul unității de învățământ pentru elevii/studenții stagiari; 23.5. activitatea studenților stagiari este planificată și evaluată în conformitate cu prevederile curriculare pentru practica pedagogică, aprobate de către instituția de formare profesională inițială; 23.6. activitatea mentorului de practică pedagogică este realizată în coordonare/colaborare cu reprezentantul instituției de formare profesională inițială, responsabil de stagiul de practică; 23.7. mentorul monitorizează progresul elevilor/studenților stagiari și, la final de practică, prezintă coordonatorului de practică raport descriptiv pentru fiecare student stagiar; 23.8. atribuțiile mentorilor și a coordonatorilor stagiilor de practică pedagogică se vor stipula într-un acord între instituțiile partenere.*

35. Potrivit Codului de Etică a Cadrului Didactic, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 861 din 07 septembrie 2015, *personalul din sistemul de învățământ trebuie să își desfășoare activitatea profesională în conformitate cu următoarele principii: profesionalism în relații cu elevii, colaborare cu colegii, receptivitate la nevoile copiilor și elevilor.*

36. Art. 10 alin. (1) lit. d) Codul muncii, *angajatorul are dreptul să tragă salariații la răspundere disciplinară și materială în modul stabilit de prezentul cod și de alte acte normative.*

37. Art. 201 Codul muncii, *disciplina muncii reprezintă obligația tuturor salariaților de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu prezentul cod, cu alte acte normative, cu convențiile colective, cu contractele colective și cu cele individuale de muncă, precum și cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unității.*

38. Art. 206 alin. (1) Codul muncii, *(1) Pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice față de salariat următoarele sancţiuni disciplinare:*

a) avertismentul;
b) mustrarea;
c) mustrarea aspră;
d) concedierea (în temeiurile prevăzute la art.86 alin.(1) lit.g)-r).

39. Art. 206 alin. (5) Codul muncii, *(5) La aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul trebuie să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective.*

40. Art. 207 alin. (1) și (2) Codul muncii, *sancțiunea disciplinară se aplică de organul căruia i se atribuie dreptul de angajare (alegere, confirmare sau numire în funcție) a salariatului respectiv. (2) Salariaților care poartă răspundere disciplinară conform statutelor sau regulamentelor disciplinare și altor acte normative li se pot aplica sancțiuni disciplinare și de organele ierarhic superioare celor indicate la alin.(1).*

41. Art. 208 alin. (1), (2) Codul muncii, *până la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a*

prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților. În funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

42. Art. 209 alin. (1), (2) Codul muncii, *sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical. (2) Sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare, iar în urma reviziei sau a controlului activității economico-financiare – după expirarea a 2 ani de la data comiterii. În termenele indicate nu se include durata desfășurării procedurii penale*.

43. Art. 210 alin.(1), (2) și (3) Codul muncii, *(1) Sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziție, decizie, hotărîre), în care se indică în mod obligatoriu: a) temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii; b) termenul în care sancțiunea poate fi contestată; c) organul în care sancțiunea poate fi contestată. (2) Ordinul (dispoziția, decizia, hotărîrea) de sancționare, cu excepția sancțiunii disciplinare sub formă de concediere conform art.206 alin.(1) lit.d) care se aplică cu respectarea art.81 alin.(3), se comunică salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepționării/înștiințării, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii, iar în cazul în care acesta activează într-o subdiviziune interioară a unității (filială, reprezentanță, serviciu desconcentrat etc.) aflate în altă localitate – în termen de cel mult 15 zile lucrătoare și produce efecte de la data comunicării. Refuzul salariatului de a confirma prin semnătură comunicarea ordinului se fixează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților. (3) Ordinul (dispoziția, decizia, hotărîrea) de sancționare poate fi contestat de salariat în instanța de judecată în condițiile art.355*.

44. Art. 355 alin. (1) lit. a) Codul muncii, *cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 luni*

de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

CIRCUMSTANȚELE DE FAPT IMPORTANTE ȘI APRECIERA ACESTORA PRIN PRISMA NORMELOR DE DREPT APLICABILE SPEȚEI

45. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, completul Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră că apelul urmează a fi respins, din motivele ce succed.

46. Astfel, prima instanță, pe baza probatoriului anexat la dosarul cauzei și cercetat în ședință de judecată, just a reținut circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, și anume:

47. Materialele cauzei atestă că, Alexandra Vizir, a fost numită în funcția de director al Instituției Publice Gimnaziul Step-Soci, raionul Orhei, pe o perioadă de 5 ani, începând cu 19 martie 2021 și până la 19 martie 2026, în baza ordinul Direcției Generale Educație Orhei nr. 50 din 17 martie 2021, în temeiul Deciziei comisiei raionale de concurs din 11 martie 2021, a contractului individual de muncă din 17 martie 2021.

48. La 27 ianuarie 2025, Alexandra Vizir, în calitatea sa de director al Gimnaziului Step-Soci, a acceptat eleva I.P. Colegiul Pedagogic „Vasile Lupu” din Orhei, Iulia Stoica, pentru desfășurarea practicii la inițiativa și dorința acesteia, fiind desemnat în calitate de mentor și coordonator al practicii profesorul de educație fizică Victor Nartea (fila dosarului 78,79).

49. La 17 februarie 2025, Iulia Stoica, studentă la I.P. Colegiul Pedagogic „Vasile Lupu” din Orhei a depus o plângere către șefa Direcției Generale Educație Orhei în care a indicat că dorește să aducă la cunoștință o situație prin care i se creează disconfort și care consideră că depășește limitele normale de relație profesionale. A menționat în plângere, că d-na Alexandra Vizir are pretenții excesive față de ea și de practica executată la gimnaziul din satul Step-Soci. Pretențiile nu intră în atribuțiile directoare și consideră că sunt nejustificate. Aceste

cerințe îi îngreunează activitatea și creează o atmosferă tensionată. A solicitat Iulia Stoica o analiză a acestei situații și luarea măsurilor necesare pentru a asigura un mediu de conducere corect (fila dosarului 76).

50. Conform art. 201 Codul muncii, *disciplina muncii reprezintă obligaţia tuturor salariaţilor de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu prezentul cod, cu alte acte normative, cu convenţiile colective, cu contractele colective şi cu cele individuale de muncă, precum şi cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unităţii.*

51. Astfel, legat de plângerea înaintată de Iulia Stoica, în vederea identificării și analizei faptelor comunicate, Direcția Generală Educație a Consiliului raional Orhei a inițiat o anchetă de serviciu, în baza ordinului nr. 243 din 18 februarie 2025 „*cu privire la autosesizare* ”, potrivit căriua, a fost formată comisia de anchetă în următoarea componenţă: Grosu Claudia - specialist principal DGE, Covaș Oltea - șef de secție Politici Educaționale și management, fiind delegați în Gimnaziul Step-Soci pentru elucidarea faptelor. Totodată, prin același ordin membrii comisei au fost împuterniciți să comunice cu persoanele vizate în plângere, să solicite explicații în scris, să elaboreze o notă informativă cu privire la faptele constatate (fila dosarului 77).

52. În temeiul ordinului sus-menționat, membrii comisiei s-au deplasat pe 18 februarie 2025 la Gimnaziul ”Step-Soci” pentru a efectuarea anchetei de serviciu în legătura cu petiția depusă de studenta Iulia Stoica (fila dosarului 84-85).

53. Potrivit concluziei comisiei de anchetă, expuse în Procesul-verbal din 19 februarie 2025, analizând atribuțiile de funcție a directorului conform fișei de post, anexă a contractului individual de muncă din 2021, Regulamentul tip de organizare și funcționare a instituției de învățământ primar secundar, ciclul I, II, aprobat prin ministerul nr. 235 din 25 martie 2016, Codul Educației a Republicii Moldova art. 135 alin. (2), art.136 alin.(1) lit. f), a constatat în acțiunile directoarei Vizir Alexandra:

- încălcarea principiului de a respecta politicile educaționale și de a contribui la crearea unui mediu educațional favorabil prin manifestarea unui comportament

abuziv care afectează motivația și menținerea tinerilor în sistem, ce împiedică implimentarea strategiilor Ministerului Educației și Cercetării;
- precum și o încălcare a art. 4, art. 5 alin. (1), lit. b), lit. e, alin. (2), lit. a) al Codului de Etică a cadrului didactic, adoptat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 861 din 07.09.2015, manifestată prin acțiuni de abuz de funcție, comportament represiv sau obstrucționarea procesului educațional.

54. În acest sens, comisia de anchetă a menționat *inter-alia* că, membrii comisiei au duscutat cu eleva Iulia Stoica, care a comunicat că, directoarea instituției i-a cerut să vină zilnic la practică, deși aceasta avea ore doar lunea și miercurea. De asemenea a menționat că directoarea a asistat la una din lecțiile sale fără a fi anunțată în prealabil despre scopul vizitei. Eleva a mai menționat că de către directoare a fost filmată pe ascuns în timpul lecției cu telefonul mobil, fără acordul său. Mentorul de practică, dl. Nartea Victor, a confirmat cele relatate de Iulia Stoica și a comunicat că, după discuțiile cu directoarea, aceasta venea la ore plângând. În legătură cu faptul că la Direcția Generală educație au fost câteva sunete telefonic anonime despre comportamentul necorespunzător al directoarei s-a discutat și cu adjuncții instituției, Isachi Oleg și Rotari Clavdia (fila dosarului 84-85).

55. Având în vedere gravitatea faptelor incompatibile cu statutul de cadru de conducere și impactul negativ asupra procesului educațional și a integrității instituției publice, comisia de anchetă a propus aplicarea sancțiunii disciplinare Alexandrei Vizir, director al Gimnaziului Step-Soci (fila dosarului 85).

56. Potrivit art. 208 alin.(1) Codul Muncii, *până la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților.*

57. În conformitate cu prevederile legale sus-menționate, asupra aspectelor semnalate de către petentă, cu privire la comportamentul și atârnarea managerului

instituției în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, la solicitarea angajatorului Direcția Generală Educație Orhei au depus explicații scrise la 25.02.2025 directoarea Gimnaziului Step-Soci Alexandra Vizir (fila dosarului 78), petenta Iulia Stoica ***** la 19.02.2025 (fila dosarului 83), Victor Nartea - profesorul de educație fizică a Gimnaziului Step-Soci la 20.02.2025 (fila dosarului 79), și Oleg Isachi, la fel profesor în cadrul instituției de învățământ (fila dosarului 80), iar la 26.02.2025 explicații scrise a prezentat și directorul adjunct pe instruire a Gimnaziului Step-Soci, Clavdia Rotari (fila dosarului 82).

58. Astfel, în explicația sa scrisă, petenta Iulia Stoica a relatat în esență că, doamna directoare al gimnaziului Step-Soci, Alexandra Vizir, are pretenții excesive față de ea și se adresează la dânsa pe un ton ridicat. Îi cere să vină la gimnaziu în zilele în care pe orarul lecțiilor nu este educația fizică, spunându-i să-și caute ocupație prin școală. Din punctul său de vedere, directoarea nu are atribuție cu practica desfășurată de ea, ci conducătorul, profesorul de educație fizică Victor Nartea. Directoarea îi impune reguli și îi spune că nu îi va semna documentația de practică. O pune să-i aducă ei și să-i demonstreze proiectele lecțiilor în loc să-i permită să facă asta conducătorului de practică. A fost și filmată pe ascuns cu telefonul mobil la o lecție la care directoarea a decis să asiste fără acordul ei.

59. În explicația scrisă prezentată de profesorul de educație fizică din cadrul Gimnaziului Step-Soci, Victor Nartea, a ținut să aducă la cunoștință următoarele aspecte referitoare la desfășurarea practicii de stat a studentei Colegiului Pedagogic ”Vasile Lupu” din mun. Orhei, Iulia Stoica, în perioada 27.01.2025 – 26.02.2025

În calitate de mentor și coordonator al practicii, în prima săptămână de activitate a prezentat metodele de organizare a unei lecții și a familiarizat studenta cu modul de predare în clasele V-IX, pentru a putea realiza proiectele zilnice necesare. Procesul de desfășurare a practicii a decurs eficient și constructiv, până la intervenirea doamnei director Alexandra Vizir.

La data de 10.02.2025, doamna director Alexandra Vizir i-a adresat lui reproșuri cu un ton ridicat, solicitând explicații despre absența studentei Iulia Stoica de la ore. Ia comunicat faptul că aceasta s-a prezentat la prima lecție cu semne vizibile de răceală puternică, iar din responsabilitate pentru sănătatea ei, cât și a elevilor, a decis să o trimită acasă pentru recuperare.

La revenirea ei la cursuri, la data de 12.02.2025, doamna director a intervenit cu un ton agresiv, amenințând studenta că nu îi va semna nimic și că va fi asistată la ore.

Ulterior, la data de 17.02.2025, în timpul lecției a doua, după orar cu clasa a VIII-a, doamna director Vizir Alexandra a intrat în sala de sport fără notificare prealabilă și fără un scop anunțat. Pe parcursul lecției, i-a adresat lui reproșuri legate de organizarea echipamentelor sportive și, fără consimțământul său, al studentei și elevilor, a realizat fotografii și filmări ascunse, ceea ce ridică serioase semne de întrebare asupra intențiilor sale. De asemenea, directoarea i-a reproșat faptul că oferă sprijin studentei în timpul orelor, deși acest lucru face parte din atribuțiile sale ca mentor.

La sfârșitul lecției, doamna Vizir Alexandra, a solicitat atât lui, cât și studentei, prezentarea proiectelor de lungă și scurtă durată. A informat-o că aceste proiecte există, însă întrucât nu a fost informat despre planul de activitate a instituției și acesta nu este afișat la transparență, nu i le-a prezentat imediat. La ieșirea din cabinet, a auzit-o pe doamna Vizir Alexandra adresându-i-se cu un ton brutal studentei Iulia Stoica. Când s-a întors, a găsit-o pe studentă plângând, spunând că a fost jignită și amenințată, fiindu-i spus că nu îi vor fi semnate documentele de practicantă și că ar putea să-și retragă actele.

60. În explicația scrisă dată de directorul adjunct pe instruire al Gimnaziului Step-Soci, Clavdia Rotari a declarat că, activează în instituția dată de 33 ani. Conform celor întâmplate în instituția dată, declară că, din partea managerului instituției, Alexandra Vizir, au fost încălcate de nenumărate ori normele de conduită. A încălcat drepturile colegiale, cât și drepturile manageriale în raport cu restul colegilor. A abuzat de îndatoririle directorului conform fișei de post. (...) A încălcat etica morală și psihopedagogică în raport cu șeful adjunct, conform rangului funcției. Totodată, subliniază faptul că a întrecut măsura privind limbajul constructiv și coerent în aport cu colegii de breaslă. Menționează că, nimic personal, profesional nu are cu doamna Vizir Alexandra, doar că accentuiază faptele întâmplate în instituție, deoarece cu toții au nevoie de un mediu prielnic și de un raport colegial adecvat în cadrul procesului de activitate zilnic.

61. În explicația (”lămurirea”) sa, adresată șefei interimare a Direcției Generale Educație, Alexandra Vizir a relatat că, la 27 ianuarie 2025, în calitate de

director al Gimnaziului Step-Soci a acceptat eleva IP Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei, Iulia Stoica pentru desfășurarea practicii la inițiativa și dorința acesteia. Din prima zi, i-a arătat cum să acceseze pagina MEC unde să găsească proiectele de scurtă durată, cum să le descarce, să le poată modifica la nevoie după abilitățile și competențele elevilor, i-a propus să vină la bibliotecă, i-a propus să vină la ea în cabinet, pentru că în cabinetul metodic este răcoare. Din data de 03.02.2025 a fost în concediu din cont propriu pentru investigații peste hotare, a revenit la 10.02.2025. A mers să salute elevii și profesorii din școală, ajungând la sala sportivă. I-a salutat doar pe elevi și profesori, eleva practicantă nu era, profesorul i-a comunicat că aceasta se simțea rău și a plecat. La 17 februarie 2025, fiind în a patra săptămână de practică, fiind foarte încrezută că eleva practicantă desfășoară ore foarte interesante și captivante, a intrat să o salute. A intrat odată cu profesorul. A observat că eleva stătea rezemată de un calorifer, apoi a observat că era cu încălțămintea de afară. În timpul lecției a fost pasivă, lecția în totalitate a desfășurat profesorul cu foarte puțină implicare la cererea ultimului. Văzând-o atât de pasivă a simțit că e emoționată, dar nu timidă, pentru că o cunoaște din copilărie. A mai rămas puțin să asiste la lecție, iar când sa implicat, având acordul părinților, și-a permis să facă un video, nu pe ascuns, de 37 secunde, pentru a încuraja ceea ce face. Crezând că lucru acesta i va ridica dispoziția și nu va mai fi tristă, neștiind că nu are proiectul lecției, l-a cerut. Dar spre regret, eleva i-a spus că îl are doar în format electronic. Fiind indignată i-a spus că sună conducătorul de practică de la colegiu, atunci eleva i-a reproșat în mod obraznic cu voce tare că de la dumneaei ca director se cere doar semnătura și ștampila, că nu are niciun drept să îi ceară ceva, că de ea răspunde doar profesorul de educație fizică. Eleva a început să plângă și a plecat. A adăugat că tot ce a făcut a făcut pentru ca eleva practicantă să plece cu niște competențe noi formate sau definitivate, cu un bagaj de cunoștință practice (fila dosarului 78).

62. Prin ordinul nr. 343 din 03 martie 2025, emis de șefa interimară a Direcției Generale Educație a Consiliului raional Orhei, Silvia Lozinscaia, directoarei Gimnaziului Step-Soci, Alexandra Vizir, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1), lit. b) Codul Muncii a Republicii Moldova, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare, pentru depășirea atribuțiilor funcționale, ”În legătură cu faptul că dna Vizir Alexandra, directoare, I.P. Gimnaziului Step-Soci a manifestat un comportament agresiv și abuziv față de

Iulia Stoica, eleva Colegiului Pedagogic ”Vasile Lupu”, din Orhei care a desfășurat practica pedagogică de stat în Gimnaziul Step-Soci în perioada 27.01.2025-26.02.2025, acțiuni care contravin normelor de conduită profesională și principiilor de integritate reglementate de Codul de Etică a cadrului didactic aprobat prin Ordinul ministerului educației nr.861 din 07 septembrie 2015: Cap. II Principii și norme de conduită, pct. 4 lit. b), lit. f), lit. i), pct. 5, lit. d), pct. 9, subpct. (1), lit. g), lit. i), subpct. 2, art. 58 din Codul Educației, , în temeiul explicației personale, procesul-verbal din 19.02.2025 al Comisiei de examinare a plângerii și în conformitate cu art. 206 alin. (1), lit. b) Codul Muncii al RM” (fila dosarului 87).

63. Ordinul nr. 343 din 03 martie 2025 a Direcției Generale Educație a Consiliului raional Orhei i-a fost adus la cunoștință Alexandrei Vizir, la aceeași dată, fapt confirmat prin semnătura ologrfă aplicată de către ultima la rubrica: ”*Adus la cunoștință*”.

64. Manifestând dezacordul cu ordinul nr. 343 din 03 martie 2025, emis de șefa interimară a Direcției Generale Educație a Consiliului raional Orhei, Silvia Lozinscaia, la 01 aprilie 2025 Alexandra Vizir a înaintat prezenta acțiune în instanța de judecată prin care a solicitat anularea ordinul cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (fila dosarului 4-10).

65. Potrivit art. 207 alin. (1)-(2) Codul muncii, *Sancțiunea disciplinară se aplică de organul căruia i se atribuie dreptul de angajare (alegere, confirmare sau numire în funcție) a salariatului respectiv. (2) Salariaților care poartă răspundere disciplinară conform statutelor sau regulamentelor disciplinare și altor acte normative li se pot aplica sancțiuni disciplinare și de organele ierarhic superioare celor indicate la alin. (1).*

66. În conformitate cu prevederile art. 209 alin. (1) Codul muncii, *Sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical.*

67. Conform art. 210 Codul muncii, *sancţiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre), în care se indică în mod obligatoriu: a) temeiurile de fapt şi de drept ale aplicării sancţiunii;*

b) termenul în care sancţiunea poate fi contestată;

c) organul în care sancţiunea poate fi contestată.

(2) Ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) de sancţionare, cu excepţia sancţiunii disciplinare sub formă de concediere conform art.206 alin.(1) lit.d) care se aplică cu respectarea art.81 alin.(3), se comunică salariatului, sub semnătură, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii, iar în cazul în care acesta activează într-o subdiviziune interioară a unităţii (filială, reprezentanţă, serviciu desconcentrat etc.) aflate în altă localitate – în termen de cel mult 15 zile lucrătoare şi produce efecte de la data comunicării. Refuzul salariatului de a confirma prin semnătură comunicarea ordinului se fixează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului şi un reprezentant al salariaţilor.

(3) Ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) de sancţionare poate fi contestat de salariat în instanţa de judecată în condiţiile art.355.

68. În conformitate cu art. 135 din Codul educației, *personalul didactic, ştiinţifico-didactic, ştiinţific şi de conducere* ***are următoarele obligaţii****: b) să respecte deontologia profesională; c) să respecte drepturile copiilor, elevilor şi studenţilor; d) să creeze condiţii optime pentru dezvoltarea potenţialului individual al copilului, elevului şi studentului; e) să promoveze valorile morale de dreptate, echitate, umanism, patriotism şi alte valori; g) să îndeplinească obligaţiile prevăzute în contractul individual de muncă şi în fişa postului şi să respecte statutul şi regulamentele instituţionale şi prevederile prezentului cod; i) să nu admită tratamente şi pedepse degradante, discriminarea sub orice formă şi aplicarea niciunei forme de violenţă fizică sau psihică;*

69. Alin. (6) al art. 135 din Codul Educației stipulează că, *obligaţiile cadrelor didactice şi de conducere din învăţământul general şi profesional tehnic în raport cu elevii, părinţii şi angajaţii instituţiilor de învăţământ sînt prevăzute în Codul de etică al cadrului didactic.*

70. Articolul 58 al Codului educației statuează că, *în învățământul general este promovată activitatea de mentorat prin care o persoană cu experienţă (mentorul) oferă sprijin, ajutor şi schimb de experienţă şi cunoştinţe unei alte persoane pentru a-i favoriza dezvoltarea profesională şi achiziţia de competenţe sau cunoştinţe. Cadrul didactic sau managerial poate deveni mentor dacă are o pregătire specială obţinută în cadrul formării iniţiale sau continue şi experienţă în domeniul profesat. Activitatea de mentorat se desfăşoară sub următoarele forme: a) mentorat de practică; b) mentorat de inserţie profesională; c) mentorat de dezvoltare profesională. Mentoratul de practică se realizează prin îndrumarea de către un cadru didactic experimentat a studentului stagiar.*

71. Potrivit Regulamentului cu privire la activitatea de mentorat, aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 608 din 04 septembrie 2024, *mentoratul este procesul de îndrumare, ghidare, sprijinire a învățării, educării și/sau dezvoltării profesionale, desfășurat între mentor și o altă persoană, fiind bazat pe premisa implicării interactive a ambelor părți, a asumării obligațiilor ce le revin conform statutului deținut. Obiectivele de mentorat sunt asigurarea continuității între formarea profesională inițială, formarea profesională continuă și practica educațională; diseminarea bunelor practici pedagogice/manageriale și promovarea lor în sistemul educațional prin Rețeaua națională de mentori și pedagogi inovatori; facilitarea integrării reușite a persoanei mentorate în mediul socioprofesional; creșterea încrederii în sine și a motivației cadrelor didactice și de conducere pentru dezvoltare personală și profesională continuă; promovarea inovației și a leadershipului în educație.*

72. Potrivit pct. 23 al Regulamentului menționat supra, *Mentoratul de practică pedagogică se desfășoară în conformitate cu regulamentul-cadru privind stagiile de practică pedagogică, aprobat de Ministerul Educației și Cercetării și cu regulamentul intern al instituției de formare inițială privind practica pedagogică, cu respectarea următoarelor condiții: 23.1. practica studenților stagiari se desfășoară în instituții-bază de practică pedagogică în care activează cadre didactice la specialitatea studenților, cu statut de mentor certificat; 23.2. pentru organizarea și desfășurarea stagiilor de practică pedagogică, instituțiile de formare profesională inițială încheie contracte cu instituțiile-bază de practică pedagogică din rețeaua națională a instituțiilor-bază de practică pedagogică,*

aprobată prin ordin al ministrului educației și cercetării; 23.3. pentru coordonarea practicii pedagogice instituția de formare profesională inițială desemnează coordonatori ai stagiului de practică; 23.4. directorul adjunct din instituția-bază de practică pedagogică, responsabil pentru mentorat, desemnează mentori din cadrul unității de învățământ pentru elevii/studenții stagiari; 23.5. activitatea studenților stagiari este planificată și evaluată în conformitate cu prevederile curriculare pentru practica pedagogică, aprobate de către instituția de formare profesională inițială; 23.6. activitatea mentorului de practică pedagogică este realizată în coordonare/colaborare cu reprezentantul instituției de formare profesională inițială, responsabil de stagiul de practică; 23.7. mentorul monitorizează progresul elevilor/studenților stagiari și, la final de practică, prezintă coordonatorului de practică raport descriptiv pentru fiecare student stagiar; 23.8. atribuțiile mentorilor și a coordonatorilor stagiilor de practică pedagogică se vor stipula într-un acord între instituțiile partenere.

73. Instanța de apel reține că, Direcția Generală Educație a Consiliului raional Orhei a emis ordinul nr. 343 din 03 martie 2025 „*Cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare*” prin care a aplicat mustrare directoarei Gimnaziului Step-Soci, Vizir Alexandra, pentru depășirea atribuțiilor funcționale, în legătură cu faptul că dna Vizir Alexandra, directoare, I.P. Gimnaziului Step-Soci a manifestat un comportament agresiv și abuziv față de Iulia Stoica, eleva Colegiului Pedagogic ”Vasile Lupu”, din Orhei care a desfășurat practica pedagogică de stat în Gimnaziul Step-Soci în perioada 27.01.2025-26.02.2025, acțiuni care contravin normelor de conduită profesională și principiilor de integritate reglementate de Codul de Etică a cadrului didactic aprobat prin Ordinul ministerului educației nr.861 din 07 septembrie 2015: Cap. II Principii și norme de conduită, pct. 4 lit. b), lit. f), lit. i), pct. 5, lit. d), pct. 9, subpct. (1), lit. g), lit. i), subpct. 2, art. 58 din Codul Educației.

74. Instanța de apel consideră că acest ordin este întemeiat și legal, or, a fost emis de angajator cu respectarea prevederilor articolelor 201, 206, 207, 208, 209, 210 din Codul muncii.

75. Astfel emiterea acestui ordin a fost precedată de constituirea de către angajator a unei comisii, care a desfășurat o anchetă de serviciu, în legătură cu

plângerea studentei I.P. Colegiul Pedagogic ”Vasile Lupu” din mun. Orhei, Iulia Stoica, din 17 februarie 2025 (completată prin plângerea-explicația suplimentară din 19 februarie 2025), aflată la practică în Gimnaziul Step-Soci, raionul Orhei, în perioada 27.01.2025 – 26.02.2025, potrivit către i se creează o stare tensionată prin înaintarea de către directoarea gimnaziului Vizir Alexandra, în cadrul practicii desfășurate în instituția dată, a unor pretenții excesive, ce depășesc atribuțiile de serviciu ale directoarei și a cadrului legal ce reglementează activitatea de mentorat, prin solicitarea de a fi prezentă în cadrul instituției și în zilele în care conform orarului nu sunt lecții de educația fizică la care face practica, precum și prin asistarea necoordonată la lecțiile de practică și filmarea pe ascuns, solicitarea prezentării proiectelor lecțiilor, adresarea pe un ton ridicat și agresiv în prezența elevilor, prin amenințări că nu îi va semnată documentația de practică, acțiuni care în opinia ultimei depășește limitele normale ale relației profesionale.

76. În cadrul anchetei de serviciu și până la emiterea ordinului de sancționare disciplinară nr. 343 din 03 martie 2025, au fost luate explicații scrise de la toate persoanele interesate, inclusiv de la Alexandra Vizir, precum și de alte persoane care sunt în cunoștință de cauză.

77. Potrivit Procesului-verbal din 19 februarie 2025 a ședinței comisie de anchetă, în urma verificării condițiilor în care se desfășoară practica pedagogică a studentei Iulia Stoica, faptele invocate de către dumneaei în plângerea depusă, s-au adeverit.

78. Aceleași circumstanțe au fost confirmate și de către mentorul de practică al studentei Iulia Stoica *****, profesorul de educație fizică Victor Nartea.

79. Suplimentar, potrivit explicațiilor date de directorul adjunct al Gimnaziului Step-Soci, Clavdia Rotari, comportamentul agresiv și autoritar a directoarei Alexandra Vizir nu este doar în cazul elevei Stoica Iulia, ci și în privința colegilor-profesori ai gimnaziului dat.

80. Aici, instanța de apel ține să evidențieze că, în cadrul judecării cauzei în instanța de fond, profesorul de educație fizică Victor Nartea, mentorul de practică al studentei Iulia Stoica, precum și directorul adjunct al Gimnaziului Step-Soci,

Clavdia Rotari, au fost audiați în calitate de martori, fiind avertizați despre răspunderea penală pentru darea declarațiilor false. În cadrul audierii lor, dânșii a susținut circumstanțele relatate în explicațiile scrise în cadrul desfășurării anchetei de serviciu (fila dosarului 104, 105). Nu există niciun temei de a pune la îndoială veridicitatea declarațiilor date de aceștia în explicațiile scrise prezentate Direcției Generale Educație Orhei, cât și în calitate de martor, în ședință de judecată.

81. Mai mult, instanța de apel reține și faptul că, în cadrul examinării cauzei în prima instanță, intervenientul accesoriu Iulia Stoica a prezentat la 11 august 2025 explicații scrise (drept prevăzut la art. 56 Cod de procedură civilă), prin care a confirmat și susținut circumstanțele invocate de ea în plângerea inițială din 17 februarie 2025, precum și cea suplimentară din 19 februarie 2025, reiterând detaliat toate aspectele de fapt relevante speței (fila dosarului 109-110).

82. Nu în ultimul rând, completul de judecată al Curții de Apel relevă că, în explicațiile sale scrise date angajatorului pe data de 25 februarie 2025, directoarea Gimnaziului Step-Soci, Alexandra Vizir, *de facto* a confirmat că, în cadrul efectuării practicii de către studenta Liceului Pedagogic ”Vasile Lupu” din Orhei, Stoica Iulia, contrar cadrului legal și normativ ce reglementează activitatea de mentorat, și-a depășit atribuțiile sale funcționale de manager al instituției, încălcând totodată și normele deontologice ale cadrului didactic și de conducere.

83. Astfel, în explicațiile scrise din 25 februarie 2025, Alexandra Vizir a relatat *inter-alia* că, ”*la 17 februarie 2025, fiind în a patra săptămână de practică, fiind foarte încrezută că eleva practicantă desfășoară ore foarte interesante și captivante, a intrat să o salute. A intrat odată cu profesorul. A observat că eleva stătea rezemată de un calorifer, apoi a observat că era cu încălțămintea de afară. În timpul lecției a fost pasivă, lecția în totalitate a desfășurat profesorul cu foarte puțină implicare la cererea ultimului. Văzând-o atât de pasivă a simțit că e emoționată, dar nu timidă, pentru că o cunoaște din copilărie. A mai rămas puțin să asiste la lecție, iar când sa implicat, având acordul părinților, și-a permis să facă un video, nu pe ascuns, de 37 secunde, pentru a încuraja ceea ce face. Crezând că lucru acesta i va ridica dispoziția și nu va mai fi tristă, neștiind că nu are proiectul lecției, l-a cerut. Dar spre regret, eleva i-a spus că îl are doar în format electronic. Fiind indignată i-a spus că sună conducătorul de practică de la*

colegiu, atunci eleva i-a reproșat în mod obraznic cu voce tare că de la dumneaei ca director se cere doar semnătura și ștampila, că nu are niciun drept să îi ceară ceva, că de ea răspunde doar profesorul de educație fizică. Eleva a început să plângă și a plecat."

84. Deci, din explicațiile date de însăși doamna Alexandra Vizir rezultă că, dumneaei, contrar cadrului legal și normativ ce reglementează activitatea de mentorat, cât și a normelor deontologice ale cadrului didactic și de conducere reglementate de Codul Educației și Codul Etic al cadrului didactic, fără acordul mentorului de practică, profesorul de educație fizică, Victor Nartea, și al studentei Iulia Stoica, s-a implicat direct în procesul de desfășurare a practicii a acesteia pe domeniul/profilul lecțiilor de educație fizică, asistând inopinat la una din orele de educație fizică, permițându-și să facă anumite observații și reproșuri studentei-practicantă și mentorului de practică, în prezența elevilor, cerându-le planul lecțiilor pe termen scurt și de lungă durată etc. Totodată a efectuat și înregistrări video cu telefonul mobil.

85. Cu toate că, în explicațiile sale scrise, directoarea gimnaziului, Alexandra Vizir a afirmat că ea a avut acordul părinților elevilor de a efectua înregistrări video la lecția dată, nici în cadrul anchetei de serviciu și nici în cadrul judecării prezentei cauze, dânsa nu a prezentat probe ce ar confirma acest fapt. Prin urmare, instanța de apel constată că afirmațiile sale în latura dată sunt pur declarative.

86. Acesta fiind stabilite, instanța de apel reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond că la judecarea cauzei s-a constat indubitabil faptul că, Alexandra Vizir, în calitatea sa de directoare a Gimnaziului Step-Soci, raionul Orhei, și-a depășit atribuțiile funcționale prin intervenirea directă și nepermisă, contrar normelor deontologic și de conduită profesională, în practica studentei Iulia Stoica, deși responsabil de desfășurarea stagiului de practică era mentorul Victor Nartea, iar modul în care această intervenție a avut loc, a generat o stare de tensiune, presiune asupra elevei Iulia Stoica care a afectat climatul educațional și emoțional.

87. Totodată, aplicând la caz normele legale sus-menționate (pct. 65-72) circumstanțelor de fapt stabilite, Completul conchide, că instanța de fond întemeiat și legal a ajuns la concluzia, că sancțiunea disciplinară aplicată în privința

apelantei/reclamante Alexandra Vizir corespunde prevederilor legale, iar ordinul nr. 343 din 03 martie 2025, emis de angajator - Direcția Generală Educație a Consiliului raional Orhei în privința acesteia, este legal și întemeiat, atât sub aspectul existenței temeiurilor de fapt și de drept al aplicării sancțiunii disciplinare sub formă de ”*mustrare*”, cât și sub aspectul respectării condițiilor de formă și a procedurii de emitere a acestuia.

88. În lumina circumstanțelor descrise *supra*, instanța de apel apreciază critic alegațiile reclamantei/apelante cum că ordinul de sancționare disciplinară nr. 342 din 03 martie 2025 este nemotivat și că acesta nu ar corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 210 alin. (1), lit. a) din Codul muncii, care stipulează că, în ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare se indică în mod obligatoriu temeiurile de fapt şi de drept ale aplicării sancţiunii.

89. Or, ordinul menționat conține atât temeiurile de fapt, cât și de drept ale aplicării sancțiunii. În acest context, instanța de apel reiterează că, angajatorul a indicat expres în ordinul dat că, directoarei Gimnaziului Step-Soci, Vizir Alexandra, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare, pentru depășirea atribuțiilor funcționale, ”În legătură cu faptul că dna Vizir Alexandra, directoare, I.P. Gimnaziului Step-Soci a manifestat un comportament agresiv și abuziv față de Iulia Stoica, eleva Colegiului Pedagogic ”Vasile Lupu”, din Orhei care a desfășurat practica pedagogică de stat în Gimnaziul Step-Soci în perioada 27.01.2025-26.02.2025, acțiuni care contravin normelor de conduită profesională și principiilor de integritate reglementate de Codul de Etică a cadrului didactic aprobat prin Ordinul ministerului educației nr. 861 din 07 septembrie 2015: Cap. II Principii și norme de conduită, pct. 4 lit. b), lit. f), lit. i), pct. 5, lit. d), pct. 9, subpct. (1), lit. g), lit. i), subpct. 2, art. 58 din Codul Educației”.

90. Faptul comiterii de către directoarea Gimnaziului Step-Soci, Alexandra Vizir a abaterii disciplinare reținute în sarcina sa a fost confirmat indubitabil prin cumulul de probe administrat în cadrul anchetei de serviciu desfășurate de angajator până la emiterea ordinului nr. 342 din 03 martie 2025 privind aplicarea sancțiunii disciplinare. Aceste probe au fost verificate/cercetate la judecarea cauzei atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, constatându-se că sunt pertinente, concludente și admisibile.

91. Prin urmare, argumentele expuse de reclamanta/apelanta Alexandra Vizir în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, cu privire la pretinsa ilegalitate a ordinului nr. 343 din 03 martie 2025, sunt declarative și lipsite de suport faptic și juridic.

92. Dat fiind că la judecarea cauzei s-a constatat netemeinicia acțiunii reclamantei în partea ce ține de pretenția principală, privind anularea ordinului de sancționare disciplinară, instanța de fond corect a respins ca neîntemeiată și acțiunea, în partea ce ține de pretenția subsecventă privind repararea pretinsului prejudiciu moral. Or, aplicarea sancțiunii disciplinare a avut loc cu respectarea prevederilor legale, situație în care nu sunt aplicabile prevederile art. 90 alin. (2) lit. c), art. 329 alin. (1) din Codul muncii.

93. Instanța de apel notează că, la examinarea apelului declarat de Alexandra Vizir și adoptarea prezentei decizii, s-a pronunțat asupra aspectelor decisive pentru soluționarea cauzei, ceea ce este conform cu jurisprudenţa constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) cu referire la respectarea cerinței, prevăzute de art. 6 § 1 CEDO, că hotărârile judecătoreşti trebuie motivate, astfel încât să indice de o manieră suficientă **motivele decisive** pe care se fondează (a se vedea cauza García Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, § 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, § 84).

94. Suplimentar, ce ține de alegațiile apelantei din cererea de apel că, prima instanță a depășit limitele pretențiilor indicate de către reclamantă, fiind expuse în conținutul hotărârii atacate circumstanțe care nu au constituit obiectul pretențiilor reclamantei și nu au făcut parte din obiecțiile pârâtei, și anume că ”problemele din gimnaziul din satul Step-Soci există și își au izvorul exclusiv în comportamentul deviant al Alexandrei Vizir”, instanța nu le reține, deoarece această teză a instanței de fond nu este una decisivă pentru soluționarea prezentei cauze. Or, prima instanță a făcut această constatare complimentar, reieșind din faptul că și aspectele date au fost menționate tangențial în explicațiile scrise date în cadrul anchetei de serviciu de profesorul de educație fizică Victor Nartea (mentorul de practică al studentei Iulia Stoica) și de directorul adjunct al Gimnaziului Step-Soci, Clavdia

Rotari. Respectivele circumstanțe au fost reiterate de către aceștia și în declarațiile date de dânșii în ședință de judecată, în calitate de martori.

95. Nu reține instanța de apel la emiterea prezentei decizii nici alegațiile apelantei din cererea de apel bazate pe faptul că în motivarea hotărârii contestate, instanța de fond a reținut faptul că, ”în ședința de judecată a fost constatată manifestarea unei superiorități din partea reclamantei”, și că această concluzie generează o îndoială rezonabilă cu privire la independența și obiectivitatea instanței de judecată.

96. Completul de judecată al Curții de Apel Nord notează că, această constatare a instanței de fond nu este una determinantă pentru soluția dată prin hotărârea emisă pe 22 august 2025. Or, temeinicia și legalitatea ordinului nr. 342 din 03 martie 2025 privind sancționarea disciplinară a Alexandrei Vizir cu mustrare a fost constatată prin cumulul de probe administrate în cadrul anchetei de serviciu și cercetate în ședință de judecată, descrise și analizate în pct. 49, 53-55, 57-61, 80-82 din prezenta decizie, probe pe care atât prima instanță, cât și instanța de apel, le-a considerat decisive pentru soluționarea cauzei. Iar art. 386 alin. (2) Cod de procedură civilă, stipulează că, o hotărâre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.

97. Totuși, instanța de apel consideră necesar să sublinieze în contextul dat că, în conformitate cu prevederile art. 130, art. 239 și art. 240 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, la adoptarea hotărârilor, instanțele judecătorești trebuie să se bazeze în exclusivitate pe probele prezentate de părți cu referire la fondul cauzei (în limitele obiectului și temeiului acțiunii, precum și a obiecțiilor părții pârâte), cercetate în ședință de judecată, urmând să se abțină, la aprecierea probelor, de la darea unor calificative individuale privind comportamentul părților în ședință de judecată, gen ”manifestarea unei superiorități” sau de altă natură.

98. Cu referire la cerințele reclamantei/apelantei Alexandra Vizir privind compensarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată suportate de reclamantă completul Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord notează că, în conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să*

plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului,

99. La caz, reclamanta Alexandra Vizir a pierdut procesul. Prin urmare, instanța de fond corect a respins cerința reclamantei privind compensarea cheltuielilor de judecată.

100. De altfel, reclamanta/apelanta pierdut procesul și în instanța de apel. Respectiv, toate cheltuielile de judecată suportate de dânsa în prezenta cauză rămân pe seama sa.

101. Așadar, luând în considerare că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord ajunge la concluzia că, cererea de apel formulată de Alexandra Vizir urmează a fi respinsă ca nefondată, cu menținerea fără modificări a hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul central) din 22 august 2025. Or, criticile aduse de apelant, însoțite de argumentarea circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei percepute din propriul punct de vedere al acestuia, nu pot duce la admiterea apelului, în situația în care acesta este neîntemeiat și declarativ.

102. În conformitate cu art. 385, lit. a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,-

D E C I D E :

Respinge apelul declarat de Vizir Alexandra.

Menține hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul central) din 22 august 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandra Vizir împotriva Direcției Generale Educație a Consiliului raional Orhei,

intervenientă accesorie Iulia Stoica, cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, dar poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei motivate, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței,

judecător Radu Holban

Judecătorii Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin